

Συνοπτική ενημέρωση για τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ¹:

□ Σκοπός

- I. Εργαστήρια Δεξιοτήτων. Οι Θεματικές και οι υποθεματικές Ενότητες των Εργαστηρίων. Κατανομή Προγραμμάτων των Θεματικών Ενοτήτων ανά Τάξη
- II. Σχέδιο δράσης της σχολικής μονάδας.
- III. Υλικό και Προγράμματα του ΙΕΠ

□ Σκοπός

Βασική αρχή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων είναι να συνδυάζουν το γνωστικό πεδίο των Προγραμμάτων Σπουδών με την ανάπτυξη βασικών ικανοτήτων των μαθητριών και των μαθητών με σκοπό *τη διάπλασή τους σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες.*

Σκοπός των «Εργαστηρίων δεξιοτήτων» είναι η **ενίσχυση** της καλλιέργειας ήπιων δεξιοτήτων, δεξιοτήτων ζωής και δεξιοτήτων τεχνολογίας και επιστήμης στις μαθήτριες και στους μαθητές. Στους **επιμέρους στόχους** των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων είναι η μάθηση μέσω ομαδοσυνεργατικής, δημιουργικής και κριτικά αναστοχαζόμενης διδακτικής μεθοδολογίας, η ενίσχυση των δεξιοτήτων ζωής, διαμεσολάβησης και υπευθυνότητας, η ενίσχυση των δεξιοτήτων ψηφιακής μάθησης, τεχνολογίας και προγραμματιστικής σκέψης. Στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων, οι στοχοθετημένες δεξιότητες ομαδοποιούνται και καλλιεργούνται σε τέσσερις κύκλους στοχοθεσίας ως εξής:

I. Εργαστήρια Δεξιοτήτων. Οι Θεματικές Ενότητες και οι Υποθεματικές των Εργαστηρίων. Κατανομή Προγραμμάτων των Θεματικών Ενοτήτων ανά Τάξη

A) Δεξιότητες 21 ου αιώνα (4cs)

- A1. Δεξιότητες μάθησης 21 ου αιώνα (4cs) (Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα)
- A2. Ψηφιακή μάθηση 21 ου αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον) (Ψηφιακή επικοινωνία, Ψηφιακή συνεργασία, Ψηφιακή δημιουργικότητα, Ψηφιακή κριτική σκέψη, Συνδυαστικές δεξιότητες ψηφιακής τεχνολογίας, επικοινωνίας και συνεργασίας)
- A3. Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας.

B) Δεξιότητες ζωής

- B1. Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (Αυτομέριμνα, Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Πολιτειότητα, Προσαρμοστικότητα,

¹ Το υλικό συνέθεσε, με βάση τα ισχύοντα και το υλικό του ΙΕΠ, η συνάδελφος ΣΕΕ ΠΕ02 του ΠΕΚΕΣ Κρήτης Στεργιανή Ζανέκα.

Ανθεκτικότητα, Υπευθυνότητα)

- B2. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας (Ευχέρεια στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση, Ψηφιακή πολιτειότητα, Ασφαλής πλοήγηση στο διαδίκτυο, Προστασία από εξαρτητικές συμπεριφορές στις τεχνολογίες, ανθεκτικότητα)
- B3. Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης (Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Διαμεσολάβηση, Επίλυση συγκρούσεων, Πολιτειότητα)
- B4. Δεξιότητες επιχειρηματικότητας (Πρωτοβουλία, Οργανωτική ικανότητα, Προγραμματισμός, Παραγωγικότητα, Αποτελεσματικότητα).

Γ) Δεξιότητες της τεχνολογίας, της μηχανικής και της επιστήμης

- Γ1. Δεξιότητες της τεχνολογίας (Δεξιότητες δημιουργίας και διαμοιρασμού ψηφιακών δημιουργημάτων, Δεξιότητες ανάλυσης και παραγωγής περιεχομένου σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα, Δεξιότητες διεπιστημονικής και διαθεματικής χρήσης των νέων τεχνολογιών)
- Γ2. Δεξιότητες διαχείρισης των Μέσων (Πληροφορικός γραμματισμός, Ψηφιακός γραμματισμός, Τεχνολογικός γραμματισμός, Γραμματισμός στα μέσα, Ασφάλεια στο διαδίκτυο)
- Γ3. Ρομποτική (Δεξιότητες μοντελισμού και προσομοίωσης, Επιστημονική/ υπολογιστική σκέψη).

Δ) Δεξιότητες του νου

- Δ1. Στρατηγική Σκέψη (Οργανωσιακή σκέψη, Μελέτη περιπτώσεων και Επίλυση προβλημάτων)
- Δ2. Πλάγια σκέψη (Δημιουργική, παραγωγική, ολιστική σκέψη)
- Δ3. Ρουτίνες σκέψης και αναστοχασμός
- Δ4. Κατασκευές, παιχνίδια, εφαρμογές
- Δ5. Δεξιότητες υπολογιστικής σκέψης (Επιστημονική/ υπολογιστική σκέψη διαμεσολάβηση).

Οι Θεματικές Ενότητες των Εργαστηρίων

Το πρόγραμμα και το εκπαιδευτικό υλικό των «Εργαστηρίων Δεξιοτήτων» ομαδοποιείται σε τέσσερις (4) Θεματικές Ενότητες. Οι Θεματικές Ενότητες προκύπτουν από τους Παγκόσμιους Δείκτες Αειφόρου Ανάπτυξης (περιβάλλον, ευζην, ασφάλεια, κοινωνία των πολιτών, σύγχρονη τεχνολογία και επιχειρηματικότητα) και αφορούν στη θεματολογία που ακολουθεί, η οποία διαμορφώθηκε στην τελική της μορφή από την πιλοτική εφαρμογή των «Εργαστηρίων Δεξιοτήτων» κατά το σχολικό έτος 2020 – 2021.

Στην έναρξη του σχολικού έτους εκπονείται το **Σχέδιο Δράσης της Σχολικής Μονάδας** βασιζόμενο στις **4 Θεματικές Ενότητες**

Το εκπαιδευτικό υλικό που θα χρησιμοποιηθεί αντλείται από την ειδικά διαμορφωμένη ψηφιακή πλατφόρμα του ΙΕΠ και περιλαμβάνει:

- Α)** προτάσεις εκπαιδευτικών προγραμμάτων ανά Θεματική Ενότητα και Τάξη,
Β) προτάσεις εκπαιδευτικού υλικού προς αξιοποίηση, όπως επίσης και σχετικούς οδηγούς εκπαιδευτικού,
Γ) οπτικοακουστικό και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό ή/και φύλλα εργασίας, προτεινόμενες σχολικές δράσεις για εργαστηριακή και βιωματική προσέγγιση του προς μελέτη θέματος, φύλλα αξιολόγησης και αυτο-αξιολόγησης και σε ορισμένες περιπτώσεις, ενημερωτικό υλικό προς τους γονείς, κατάλληλα διαβαθμισμένο ανά τάξη.
 Στα προτεινόμενα εκπαιδευτικά προγράμματα και εργαστήρια προβλέπονται οι κατάλληλες προσαρμογές και διαφοροποιήσεις για τις μαθήτριες και τους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, αναπηρία, γλωσσικές ή πολιτισμικές διαφορές ή άλλες δυσκολίες.

Κατανομή Προγραμμάτων των Θεματικών Ενότητων ανά Τάξη

Σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. 103235/ΓΔ4/24-08-2021 εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙ.Θ.:

«Οι υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί για τη διδασκαλία των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων σχεδιάζουν τα αντίστοιχα Προγράμματα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων. Ο σχεδιασμός περιλαμβάνει υποχρεωτικά την υλοποίηση των τεσσάρων (4) Θεματικών Ενότητων και δύναται να περιλαμβάνει από 20 ως 28 Προγράμματα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων, δηλαδή 5 έως 7 εβδομάδες ανά Θεματική Ενότητα. Συντάσσεται σχετικό πρακτικό Συλλόγου Διδασκόντων αντίγραφο του οποίου κοινοποιείται στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης».

Είναι σημαντικό η κάθε μαθήτρια και ο κάθε μαθητής, με το τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης να έχει διδαχθεί στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων έννοιες & δεξιότητες απ' όλες τις Θεματικές Ενότητες. Για το λόγο αυτό σε κάθε τμήμα/τάξη με ευθύνη του Συλλόγου Διδασκόντων:

α) δημιουργείται ειδικός φάκελος επιτευγμάτων (portfolio) τμήματος/τάξης, στον οποίο θα υπάρχουν κατ' ελάχιστο τα Προγράμματα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων που θα εφαρμόζονται στο ίδιο τμήμα ή τάξη καθ' όλη τη διάρκεια της φοίτησης των μαθητριών και των μαθητών στην υποχρεωτική εκπαίδευση από το Νηπιαγωγείο έως την Γ' Γυμνασίου.

β) σε κάθε τάξη δημιουργούνται προγράμματα καλλιέργειας δεξιοτήτων από τις υποενότητες, όπως αποτυπώνονται στον πίνακα που ακολουθεί, με σύνδεση κατά το δυνατό και με τα γνωστικά αντικείμενα των Προγραμμάτων Σπουδών (όπου είναι εφικτό). Για παράδειγμα η υποενότητα Παγκόσμια & τοπική φυσική κληρονομιά, μπορεί να συνδεθεί με τους στόχους του προγράμματος σπουδών της Γεωλογίας - Γεωγραφίας της Α' Γυμνασίου, ή η υποενότητα Διατροφή με τη Μελέτη Περιβάλλοντος της Α' Δημοτικού, ή η Οδική ασφάλεια με την ενότητα «Ασφαλώς ... κυκλοφορώ» της Γλώσσας της Δ' Δημοτικού κ.λπ.

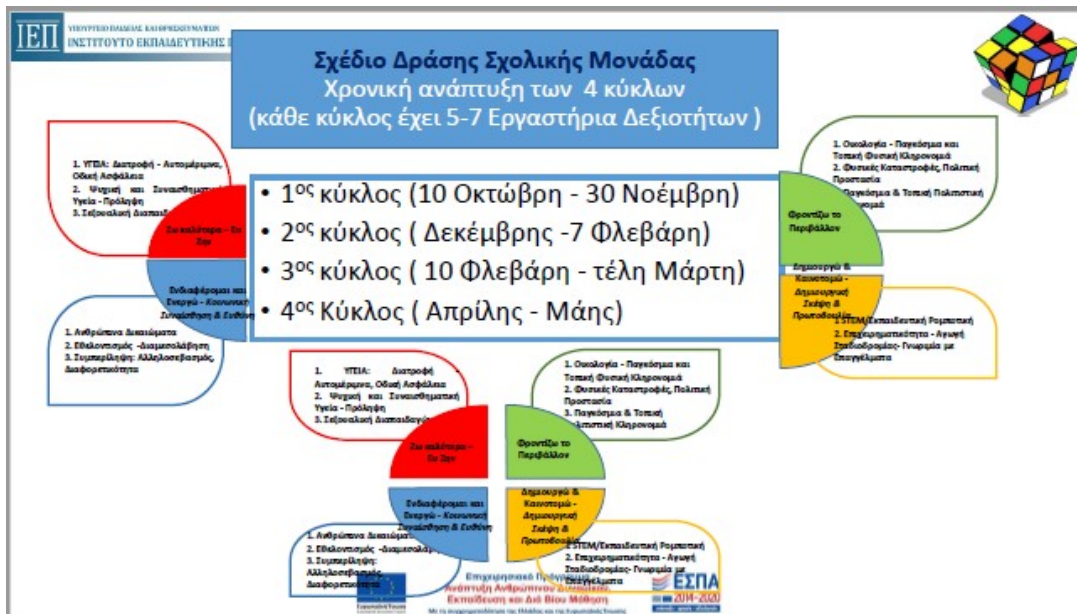
γ) Στην Γ' Γυμνασίου οι Θεματικές Ενότητες των εργαστηρίων συνδέονται με τον Σχολικό

Επαγγελματικό Προσανατολισμό ως Θεματική Ενότητα «ομπρέλα». Για παράδειγμα στην πρώτη Θεματική Ενότητα μπορούν να συνδυαστούν θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης με επαγγελματικό προσανατολισμό από το χώρο της Υγείας, στη δεύτερη από το χώρο του περιβάλλοντος κ.λπ.

Το πρόγραμμα που ακολουθεί τηρείται υποχρεωτικά ως προς τις θεματικές που αναφέρονται σε κάθε τάξη και βαθμίδα:

	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ						ΓΥΜΝΑΣΙΟ		
		Α	Β	Γ	Δ	Ε	ΣΤ	Α	Β	Γ
1. ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ										
1. ΥΓΕΙΑ: Διατροφή- Αυτομέριμα , Οδική Ασφάλεια	x	x			x			x		
2. Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη			x				x			x-ΣΕΠ
3. Γνωρίζω το σώμα μου- Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση				x				x		
2. ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ										
1. Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά	x	x			x			x		
2. Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία			x				x			x
3. Παγκόσμια & τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά				x				x		x-ΣΕΠ
3. ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ - Κοινωνική Συναίσθηση & Ευθύνη										
1. Ανθρώπινα δικαιώματα	x	x			x			x		
2. Εθελοντισμός διαμεσολάβηση			x				x			x
3. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα				x				x		x-ΣΕΠ
4. ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ - Δημιουργική Σκέψη & Πρωτοβουλία										
1 STEM - Εκπαιδευτική Ρομποτική	x	x			x	x		x	x	
2.Επιχειρηματικότητα - Αγωγή Σταδιοδρομίας- Γνωριμία με επαγγέλματα			x	x				x		x-ΣΕΠ

Ενδεικτικές δραστηριότητες: κατασκευές, παρουσιάσεις, παιχνίδια, δημιουργία παιχνιδιών, θεατρικό παιχνίδι, οργάνωση έρευνας ή συνέντευξης, συμμετοχή στο εκπαιδευτικό ραδιόφωνο ή στην εκπαιδευτική τηλεόραση, εργαστηριακή δημιουργία εικονικής επιχείρησης, γνωριμία και συνέντευξη κάποιου επαγγελματία ή προσωπικότητας και διοργάνωση εκδηλώσεων.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ (ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑ ΤΑΞΗ)

Αναλυτικά:

Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

- 1^{ος} κύκλος (10 Οκτώβρη – 30 Νοέμβρη): ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ, ΕΥΖΗΝ (Υγεία, Αυτομέριμα, Οδική Ασφάλεια)
- 2ος κύκλος (Δεκέμβρης -7 Φλεβάρη): ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά)
- 3ος κύκλος (10 Φλεβάρη – τέλη Μάρτη): ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ (Ανθρώπινα δικαιώματα)
- 4ος κύκλος (Απρίλης – Μάης): ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ (STEM/ Εκπαιδευτική Ρομποτική

Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

- 1^{ος} κύκλος (10 Οκτώβρη – 30 Νοέμβρη): ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ, ΕΥΖΗΝ (Γνωρίζω το σώμα μου - Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση)
- 2ος κύκλος (Δεκέμβρης -7 Φλεβάρη): ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (Κλιματική αλλαγή - Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία)
- 3ος κύκλος (10 Φλεβάρη – τέλη Μάρτη): ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ (Εθελοντισμός διαμεσολάβηση)
- 4ος κύκλος (Απρίλης – Μάης): ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ (STEM/ Εκπαιδευτική Ρομποτική)

Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

- 1ος κύκλος (10 Οκτώβρη – 30 Νοέμβρη): ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ, ΕΥΖΗΝ (Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία – Πρόληψη / θεματική ομπρέλα: Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός)
- 2ος κύκλος (Δεκέμβρης -7 Φλεβάρη): ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική κληρονομιά / θεματική ομπρέλα: Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός)
- 3ος κύκλος (10 Φλεβάρη – τέλη Μάρτη): ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ (Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα / θεματική ομπρέλα: Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός)
- 4ος κύκλος (Απρίλης – Μάης): ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ (Επιχειρηματικότητα- Αγωγή Σταδιοδρομίας- Γνωριμία με επαγγέλματα / θεματική ομπρέλα: Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός)

II. Σχέδιο δράσης της σχολικής μονάδας

Στην ειδική συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων διατυπώνονται και ιεραρχούνται οι προτεραιότητες για δράση και επιδιώκεται η συναίνεση όλων στις αποφάσεις σχετικά με τον προσανατολισμό του ετήσιου Σχεδίου Δράσης της σχολικής μονάδας και τη δέσμη ενεργειών- πρωτοβουλιών που το συνοδεύουν. Κομβικό σημείο της συζήτησης είναι ο προσδιορισμός της προϋπάρχουσας εμπειρίας του σχολείου και η ανάδυση της φυσιογνωμίας του, με έμφαση στον εντοπισμό των αναγκών του, των δυνατών και αδύναμων σημείων, τις ευκαιρίες και τις απειλές (SWOT Analysis) και η αποσαφήνιση και καταγραφή της φιλοσοφίας και της αποστολής (όραμα) της σχολικής μονάδας.

Στο Γυμνάσιο θα μπορούσε μετά από πρόταση της Διευθύντριας/ντή της σχολικής μονάδας να δημιουργηθεί ομάδα έργου με στόχο τον σχεδιασμό και τον συντονισμό της υλοποίησης των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων. Τα κριτήρια για τη συμμετοχή στην ομάδα είναι: η προηγούμενη εμπειρία σε θέματα δεξιοτήτων ή/και η εμπλοκή σε προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων ή άλλα καινοτόμα/πilotικά προγράμματα, η επιλογή συμμετοχής στα εργαστήρια για συμπλήρωση ωραρίου, το ενδιαφέρον για υλοποίηση των εργαστηρίων. Όλος ο σύλλογος χρειάζεται να πλοηγηθεί στην Πλατφόρμα 21 και να μελετήσει τους άξονες, τα προτεινόμενα προγράμματα και ειδικότερα το αρχείο που περιγράφει την ταυτότητά τους (εργαστήρια και δεξιότητες που αναπτύσσονται).

Οι εκπαιδευτικοί που θα αναλάβουν τα Εργαστήρια προτείνεται να διερευνήσουν συνεργατικά την πλατφόρμα και να συνδέσουν το προφίλ του τμήματος/τάξης (ανάγκες, δυνατότητες) με το όραμα και το σχέδιο δράσης του σχολείου.

Ακολουθεί σύγκλιση του Σχολικού Συμβουλίου για ενημέρωση γονέων και μαθητριών/των.

Στη συνέχεια γίνεται δεύτερη συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων, όπου παρουσιάζονται τα σχέδια δράσης τμήματος από τις/τους εκπαιδευτικούς που έχουν αναλάβει. Γίνεται σύνδεση αυτών με το σχέδιο δράσης της σχολικής μονάδας και τις πιθανές προτάσεις του σχολικού συμβουλίου και οριστικοποιείται το σχέδιο δράσης του σχολείου με εμπλουτισμό ή μικρές τροποποιήσεις εάν χρειάζονται.

Η συζήτηση οδηγείται, μέσα από διεξοδικό διάλογο, σε συμφωνία για το βασικό προσανατολισμό του ετήσιου Σχεδίου Δράσης ως προς τις Δεξιότητες και συντάσσεται ο χάρτης με τους τέσσερις σταθμούς στους Θεματικούς Άξονες, τη σειρά υλοποίησης των επιλεγμένων θεματικών Εργαστηρίων Δεξιοτήτων, την πιθανή διαφοροποίηση από τάξη σε τάξη, αναφορά στα προϊόντα, και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Με τη λήξη της συνεδρίασης και τη συμφωνία των μελών του Συλλόγου Διδασκόντων στα παραπάνω, συντάσσεται το πρακτικό του Συλλόγου Διδασκόντων, αντίγραφο του οποίου κοινοποιείται στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

Προγραμματισμός, υλοποίηση και ολοκλήρωση του Σχεδίου Δράσης της σχολικής τάξης και της σχολικής μονάδας

Από την έναρξη του διδακτικού έτους και το αργότερο έως 30 Σεπτεμβρίου, στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού της σχολικής μονάδας, πραγματοποιείται ειδική συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων για τον προγραμματισμό του ετήσιου Σχεδίου Δράσης της σχολικής μονάδας αναφορικά με τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων. Για τον σκοπό αυτό, ορίζεται ο/η υπεύθυνος/η εκπαιδευτικός ανά τμήμα, ο/η οποίος/α σχεδιάζει την εφαρμογή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων ανά Θεματική Ενότητα και κύκλο Δεξιοτήτων. **Το σύνολο των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων των τμημάτων ανά τάξη περιλαμβάνονται στο συνολικό Σχέδιο Δράσης της σχολικής μονάδας, την εποπτεία του οποίου έχει ο διευθυντής/ντρια, προϊστάμενος/η της σχολικής μονάδας.**

Ενέργειες που πρέπει να προηγηθούν της ειδικής συνεδρίασης του Συλλόγου Διδασκόντων για τον προγραμματισμό του ετήσιου Σχεδίου Δράσης της σχολικής μονάδας αναφορικά με τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων είναι οι ακόλουθες:

- Πλοήγηση προετοιμασίας των εκπαιδευτικών ανά τάξη στην ιστοσελίδα του ΙΕΠ και γνωριμία με το υποστηρικτικό και εκπαιδευτικό υλικό, τις προτεινόμενες δραστηριότητες, τις δεξιότητες που θα καλλιεργηθούν..
- Διερεύνηση του προφίλ του τμήματος και των αναγκών και των επιθυμιών των μαθητών και μαθητριών και επιλογή του επιμέρους θέματος για κάθε Θεματικό Κύκλο και της σειράς που θα προσεγγιστούν.
- Συνεργασία με τον/τη εκπαιδευτικό του άλλου τμήματος/των άλλων τμημάτων της ίδιας τάξης ή και άλλων τάξεων και τις κοινές ή άλλες ειδικότητες.
- Συζήτηση στο σύλλογο διδασκόντων της προϋπάρχουσας εμπειρίας του σχολείου και ανάδυση του προφίλ του σχολείου και του αναγκών του. Καταγραφή των δυνατών, αδύνατων σημείων, των αναγκών και της προτεραιοποίησής τους.
- Η διαμόρφωση των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων του τμήματος περιλαμβάνει υποχρεωτικά στη διάρκεια του σχολικού έτους την υλοποίηση των τεσσάρων (4) Θεματικών Κύκλων με περιεχόμενο, το οποίο αντλείται από τον σύνδεσμο:

<http://iep.edu.gr/el/psifiako-apothetirio/skill-labs>

ΟΠΣ Επιμόρφωσης - Ι.Ε.Π.: Όλες οι δράσεις (iep.edu.gr):
<https://elearning.iep.edu.gr/study/course/index.php?categoryid=62>

του ΙΕΠ. Σημειώνεται, ό,τι η επιλογή των εργαστηρίων που θα συμπεριληφθούν σε κάθε Θεματική Ενότητα είναι μια δυναμική διαδικασία που στην πορεία μπορεί να αναπροσδιορίζεται με βάση τις αναδυόμενες ανάγκες των μαθητών κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Αυτό σημαίνει ότι στην πρώτη ειδική Συνεδρίαση του σχολικού έτους προτεραιότητα δίνεται στον καθορισμό των εργαστηρίων της πρώτης Θεματικής Ενότητας που θα επιλεγεί και στις προϋποθέσεις που απαιτούνται για να υλοποιηθούν αυτά τα εργαστήρια με τον βέλτιστο τρόπο, όπως επίσης προχωρεί και ο προγραμματισμός των άλλων τριών Θεματικών Ενοτήτων. Στην υλοποίηση των εργαστηρίων των επόμενων Θεματικών Κύκλων λαμβάνεται υπόψη η εμπειρία της υλοποίησης των εργαστηρίων του πρώτου κύκλου υλοποίησης των εργαστηρίων.

- Το Σχέδιο υλοποίησης των Εργαστηρίων του κάθε τμήματος συμπληρώνεται με τα απαραίτητα στοιχεία κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Στο πλαίσιο αυτό, συντάσσεται σχετικό πρακτικό του Συλλόγου Διδασκόντων, αντίγραφο του οποίου κοινοποιείται στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης. Στο πρακτικό αναφέρονται α) οι γενικές κατευθύνσεις και προσανατολισμοί που επιλέχθηκαν με βάση την ανάλυση αναγκών των μαθητών και της σχολικής μονάδας για το σύνολο των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων των τάξεων το συγκεκριμένο σχολικό έτος, β) ο αριθμός των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων τμημάτων που θα υλοποιηθούν β) βασικά στοιχεία για τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων κάθε τμήματος, δηλαδή οι επιμέρους θεματικές των τεσσάρων Θεματικών Ενοτήτων και ο/η εκπαιδευτικός ή οι εκπαιδευτικοί που θα υλοποιήσουν τα αντίστοιχα εργαστήρια, με αναφορά στις αναθέσεις για το γυμνάσιο.
- Κατά τη λήξη του σχολικού έτους παρουσιάζεται το συνολικό Σχέδιο Δράσης της Σχολικής Μονάδας με το υλικό και τα προϊόντα της εργαστηριακής δουλειάς και αναδεικνύονται οι ικανότητες στις οποίες ενεπλάκησαν οι μαθητές και οι μαθήτριες. Στο πλαίσιο αυτό, δύνανται να διοργανωθούν εκδηλώσεις, παρουσιάσεις για τις καλλιτεχνικές δημιουργίες και τις εφαρμογές, συζητήσεις των μαθητών/μαθητριών, των εκπαιδευτικών και των γονέων, κ.ά. Επίσης, μπορεί να προσκληθούν φορείς που έχουν διαθέσει υλικό στο πλαίσιο της Σχεδίου Δράσης, καθώς και τα μέλη της ευρύτερης κοινότητας του σχολείου (τοπική κοινωνία, σύλλογοι, εκπαιδευτικοί όμιλοι, κ.ά.) για τη διάχυση των αποτελεσμάτων και την εναισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας και την ενεργό σύνδεση του σχολείου με την ευρύτερη κοινότητα. Για τη βέλτιστη δημοσιοποίηση των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων δύνανται να πραγματοποιούνται από μία ως τρεις δράσεις ενημέρωσης, διάχυσης, συμπεριλαμβανομένης της τελικής σχολικής εκδήλωσης.
- Το Σχέδιο Δράσης της σχολικής μονάδας αναρτάται από τον/την διευθυντή και την/τον προϊσταμένη της σχολικής μονάδας στην ιστοσελίδα του σχολείου με σκοπό την ενημέρωση της σχολικής κοινότητας και συμπληρώνεται με τα απαραίτητα στοιχεία κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Ορισμένα σημαντικά στοιχεία

- Στην **1^η Συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων** για τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων συγκροτείται ομάδα έργου 3-4 εκπαιδευτικών με συντονιστή τον Διευθυντή του Σχολείου, της οποίας το έργο είναι η σύνταξη του Σχεδίου Δράσης της Σχολικής Μονάδας σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς των τμημάτων/τάξεων που έχουν αναλάβει το μάθημα. Στην **2^η Συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων** για τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων οριστικοποιείται το Σχέδιο Δράσης της Σχολικής Μονάδας, συντάσσεται πρακτικό και αποστέλλεται (το Σχέδιο Δράσης) στη ΔΔΕ Χανίων.

- Πρέπει να γίνουν και οι 4 Θεματικοί Άξονες [επιλογή ενός πεδίου από κάθε άξονα διαδοχικά κατά τη διάρκεια της χρονιάς σε κάθε τμήμα ανάλογα με την τάξη(βλ πίνακα παραπάνω με τη θεματολογία κάθε τάξης), διεξαγωγή **20-28 προγραμμάτων σε κάθε τμήμα** από τη Βιβλιοθήκη Προγραμμάτων του ΙΕΠ].
- Σε κάθε Τμήμα ή Τάξη οι διδάσκοντες πρέπει να προσδιορίσουν ποια είναι η καταλληλότερη **σειρά υλοποίησης** των θεματικών αξόνων.
- Σε κάθε Τμήμα ή Τάξη **οι διδάσκοντες** πρέπει να προσδιορίσουν ποια είναι η **καταλληλότερη για το τμήμα υποθεματική**, με βάση τις δεξιότητες που καλύπτουν τις αντίστοιχες ανάγκες των μαθητών.
- Κάθε **Θεματική περιοχή** πρέπει να έχει **διάρκεια 5-7 διδακτικές εβδομάδες**.
- Η διαμόρφωση των παραπάνω πρέπει να γίνει **σε συνεργασία με άλλους εκπαιδευτικούς του τμήματος ή/και της τάξης**.
- Κάθε διδάσκων/-ουσα πρέπει να καταθέσει **Σχέδιο Δράσης Τμήματος** που θα περιλαμβάνει τα παραπάνω.
- Οι διδάσκοντες **μπορούν να τροποποιήσουν τα εργαστήρια των υποθεματικών**, εφόσον το κρίνουν χρήσιμο.
- Ο **σχεδιασμός των Σχεδίων Δράσης μπορεί να ξεκινήσει μόνο με τον 1ο θεματικό άξονα**, ενώ ο σχεδιασμός των άλλων 3 αξόνων μπορεί να ολοκληρωθεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης του 1ου άξονα (για να μη χαθεί χρόνος, προκειμένου να ξεκινήσουν αμέσως τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων)

III. Υλικό και Προγράμματα του ΙΕΠ για τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων

- ❖ Εδώ μπορείτε να βρείτε τα κείμενα και τα βίντεο από τις ενότητες της επιμόρφωσης για τα εργαστήρια δεξιοτήτων του ΙΕΠ (μενού πάνω δεξιά: 5 ενότητες):
<https://sites.google.com/view/ergdex/%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CF%83%CE%B5%CE%BB%CE%AF%CE%B4%CE%B1>
- Η **πέμπτη ενότητα** από τον παραπάνω σύνδεσμο περιλαμβάνει **πρότυπα σχέδια δράσης** (σχολικής μονάδας και θεματικών ενοτήτων) με βίντεο, αρχεία παρουσίασης και ενδεικτικά παραδείγματα συμπληρωμένων σχεδίων: <https://sites.google.com/view/ergdex/5%CE%B7-%CE%B5%CE%BD%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1>
- ❖ **ΙΕΠ (κεντρικό μενού «Εργαστήρια Δεξιοτήτων»:**
<http://iep.edu.gr/el/psifiako-apothetirio/skill-labs>
- ❖ **ΙΕΠ: Βιβλιοθήκες Προγραμμάτων Καλλιέργειας Δεξιοτήτων**
<https://elearning.iep.edu.gr/study/course/view.php?id=2002>
- ❖ **ΙΕΠ: Πλατφόρμα 21+:**
<https://elearning.iep.edu.gr/study/course/index.php?categoryid=62>

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ (μαζί με το παρόν: 1α. Συνοπτική Ενημέρωση για τα Εργαστήρια Δεξιότητων):

- 1β. ΦΕΚ 3567/4-08-2021 «Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών για τα Εργαστήρια Δεξιότητων όλων των τύπων σχολικών μονάδων, Νηπιαγωγείων, Δημοτικών και των Γυμνασίων»
- 1γ. Οδηγός Σχεδίου Δράσης για τη Σχολική Μονάδα
- 1δ. Πρότυπο Σχέδιο Δράσης Σχολικής Μονάδας (pdf, word)
- 1ε. Πρόταση Σχεδίου Δράσης για την 1^η Θεματική Ενότητα «Ευ Ζην»
- 1στ. Πρόταση Σχεδίου Δράσης για την 2^η Θεματική Ενότητα «Περιβάλλον»
- 1ζ. Πρόταση Σχεδίου Δράσης για την 3^η Θεματική Ενότητα «Κοινωνική Ενσυναίσθηση»
- 1η. Πρόταση Σχεδίου Δράσης για την 4^η Θεματική Ενότητα «Καινοτομώ, Δημιουργώ, Επαγγελματικός Προσανατολισμός»